

PALİNOLOJİYE GİRİŞ (7)

Prof. Dr. N. Münevver Pınar

ANGIOSPERM POLEN MORFOLOJİSİ

2. Polen Duvarı Süsleri (Ornamentasyon)

- Ekzin tabakasının üzeri her zaman düz değildir, bir takım çıkıntılar ve süsler bulunabilir. Ayrıca Tektumun kendisi de süsleme oluşturur. Bu yapılara **ornamentasyon** denir.

- Ekzin üzerinde gerçek ornamentasyon elementleri mevcut değildir:
 - Ekzin yüzeyi düz ise **Psilat Ornamentasyon** denir.
 - Ekzin yüzeyi 1 mm çapında çukurluklarla kaplı ise **FoveolatOrnamentasyon** denir.
 - Ekzin yüzeyi 1 mm çapında küçük çukurluklarla kaplı ise **Perforat Ornamentasyon** denir.
 - **d.** Tektum yüzeyi oluklarla kaplı ise **FossulatOrnamentasyon** denir. Daha çok sporlar için karakteristiktir.

- Ekzin üzerinde ornamentasyon elementleri mevcuttur:

- Ekzin üzerindeki çıkıntılarının ucu sivri ve uzunluğu $3\ \mu\text{m}$ ' den fazla ise **spin** olarak adlandırılır. Spinlerle kaplı polen yüzeyindeki ornamentasyona **ekhinat** denir.

- Ekzin üzerindeki çıkıntılarının ucu sivri ve uzunluğu $3\ \mu\text{m}$ 'den az ise **spinül** olarak adlandırılır. Spinüllerle kaplı polen yüzeyindeki ornamentasyona **skabrat** denir.

- Ekzin üzerindeki çıkıntılarının ucu küt , şekilleri çubuk şeklindeyse bunlara **bakulum**, ornamentasyona ise **bakulat** denir.
- Tektum üzerinde siğil şeklinde kabarcıklar var ise bunlara **vart**, ornamentasyona ise **verrukat** denir.
- Vartların dip kısmının daralmasıyla **gemmalar** oluşur, ornamentasyona ise **gemmat** denir.

- Bakuların baş kısmı biraz genişlemesiyle **klavalar** oluşur, ornamentasyonaise **klavat** denir.

- Bakuların baş kısmı tokmak şeklinde genişlemiş ise **plium**(tekil) veya **pila** (çoğul), ornamentasyona ise **Pilat** denir .

- Pilumların baş kısmı **kapitulum**, çubuk şeklindeki kısmı ise **bakulum** olarak adlandırılır. Pilum 'ların değişik konfigrasyon sonucu bir takım yeni ornamentasyonlar ortaya çıkar. Bunlar aşağıda belirtilmiştir:

- **A. Retikulat ornamentasyon**
- **B. Retipilat ornamentasyon**
- **C. Striat ornamentasyon**
- **D. Rugulat ornamentasyon**